ČITATELJI! ... e, poglejte na ... i za dan, ko ... V teh časih ... n, potrebu- ... e. Skušajte ... j plačano. ... imeti naročnino ... Ernesm Gorše 1116 E. 72nd St 12.30.43—ko.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Entered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 76 — Štev. 76 VOLUME LII. — LETNIK LII. NEW YORK, TUESDAY, APRIL 18, 1944 — TOREK, 18. APRILA, 1944

SEVASTOPOL V PLAMENIH

Rdeča armada je na severu oddaljena od zaliva pri Sevastopolu samo še eno miljo, zavzela je križišče dveh cest, ki prihajata v mesto od jugovzhoda ter je potisnila na tisoč Nemcev in Rumuncev na ozek prostor komaj 85 kvadratnih milj okoli Sevstopola.

United Press poroča, da ruska artilerija od treh strani neprestano bombardira mesto, ki je v plamenih.

Ruski stormoviki bombardirajo pristanišče, kjer se skušajo Nemci in Rumunci rešiti in pobegniti na ladjah na Rumunsko. Pristanišče je polno potopljenih ladij, s katerimi je utonilo na tisoče Nemcev in Rumuncev. V velikem loku pa ruske bojne ladje preže na sovražne ladje, ki bi skušale prebiti se skozi blokado.

Ruski bombniki so včeraj tudi bombardirali Galati ob izlivu Donave v Črno morje.

En oddelek četrte ukrajinske armade generala Tolbuhina je zavzel Mekenzijo, ki stoji komaj dve milji severno od Sevastopola na pečinah krede. Ta oddelek je samo eno miljo od severnega brega zaliva, ki je pol razbitih ladij.

Vzhodno od Sevastopola je drug oddelek zavzel Čerkez-Kermen, 8 milj od mesta. Med tem oddelkom in Sevastopolom stojita grič Ikerman in Malahov, zadnja naravna obramba Sevastopola. Z zavzetjem teh gričev je bil končano obleganje mesta v juliju leta 1942, kakor tudi v krimski vojni leta 1855.

Tretji ruski oddelek si je priboril pot v Verhni Čorgun, ki je križišče cest 6 milj jugovzhodno od Sevastopola in samo 4 milje od Ikermana.

Dalje proti jugu je neodvisna pomorska armada generala Andreja I. Jeremenka, ki prodira ob obrežju in čez gore, je oddaljena od Sevastopola samo še 12 milj in pet milj od Balaklave.

Polnočno poročilo naznanja, da Nemci, ki se umikajo proti Balaklavi in Sevastopolu od hribov na jugu, puščajo za seboj velike množine vojnega materjala. Nek ruski oddelek je včeraj zaplenil 87 trukov, naloženih z vojnimi potrebščinami, kakor tudi 39 topov, 108 strojnic in 23 možnarjev.

Isto poročilo tudi pravi, da aeroplani črnomorskega vojnega brodovja napadajo nemške in rumunske ladje. Včeraj zjutraj so potopili 3000 tonski transportni parnik in več drugih ladij, ki so bile v konvoju, ki je bil namenjen v Sevastopol.

Poročilo iz Moskve pravi, da se skrajno slab položaj Nemcev pri Sevastopolu nikakor ne more primerjati s položajem Angležev pri Dunkirku, kajti s svojimi ladjami ne morejo odpeljati svoje armade. Nemški in rumunski vojaki se v veliki zmedi gnetijo ob obrežju, Rusi pa jih obstreljujejo z artilerijo in bombardirajo z aeroplani.

Jugoslovanska fronta

London, 17. aprila. — Radio Svobodna Jugoslavija poroča:

Naše čete v Vojvodini so prizadele težke izgube sovražniku. — Nacijem se je posrečilo po izredno težkih bojih prodreti v kraj Bijelo polje v provinci Sandžak. V Bosanski Krajini pa se je eni od naših edinic posrečilo potisniti nazaj nemško kolono, ki je skušala vdreti na osvobojeno ozemlje.

Nemci bombardirajo jugosl. kraje in vasi

Nemci rabijo bombnike v napadih na osvobojeno ozemlje, toda naše čete vzlic temu drže svoje pozicije v predelju Bosanske Krajine kjer je bilo ubitih 152 Nemcev, nadaljnih 117 pa je bilo ranjenih in 42 zajetih. Zajetega je bilo tudi precej materijala, vključivši sedem strojnic.

Napadi na progo med Trstom in Ljubljano

Naše slovenske osvobodilne čete so zopet uničile del proge na železniški črti Ljubljana-Trst. Razstreljen in pognan v zrak je bil tudi vlak.

V Savinjski dolini je bila uničena močna sovražna postojanka. Sedemdeset Nemcev je bilo ubitih, šestdeset ranjenih in večje število zajetih. Precej materijala je padlo v roke naših čet.

Na Štajerskem se boji nadaljujejo.

Boji v Macedoniji in drugod

Naše edinice so napadle nemško kolono ter pobile več Nemcev. Uničen je bil tudi provijantni voz in nemška edinica konjenikov je bila poražena.

Naše čete so tudi izvedle napad na Nemce na cesti med Knino in Brinjem. Tekom napada je bilo ubitih 24 Nemcev. Naši so zajeli tri strojnice in večjo količino vojnega materijala.

Edinice 20. divizije so uničile most, ki je držal čez reko Zrmanjo v Dalmaciji.

Lonergan dobil 35 let zapora

Wayne Lonergan, ki je bil obtožen umora svoje žene, Patricije Burton Lonergan, je bil obsojen na pogojno kazen od 35 let ječe do dosmrtnega zapora. Odveden je bil v Sing Sing.

ŠE JE ČAS!

Jugoslovanska vlada bo premenjena

Kot pravi poročilo iz Londona, bo jugoslovanski ministrski predsednik dr. Božidar Purić s svojim kabinetom v kratkem odstopil in kralj Peter bo skušal sestaviti kabinet, v katerem bo zastopan tudi maršal Tito in druge stranke v deželi.

Finska je zavrnila premenjene ruske mirovne pogoje, toda v svojem odgovoru sovjetski vladi je pustila vrata odprta za nadaljna pogajanja.

Smrt vlada okoli Cassina

Vonj smrti vlada nad fronto pri Cassinu.

Po poročilih, ki prihajajo s fronte, je za vsakega Amerikanca ali Nemca samomorilno, ako iztegne svoj vrat iz zakopa v belem dnevu. Straže so vedno čuječe. Redna hoja straž je nemogoča.

Ko sonce zaide, pridejo posamezni oddelki iz skrivališč in z apneno vodo poškropijo razvaline, pod katerimi leži na tisoče mrtvih Nemcev, ki so bili ubiti ob zavezniških zračnih napadih.

Kadar opravljajo to delo, si vojaki obvežejo noge, da se ne slišijo njihovi koraki. Prostore, ki jih poškropijo, najdejo večinoma z vonjem, kajti od mrličev prihaja nezno sen smrad. In v vročem soncu trupla naglo razpadajo.

Hitlerjev rojstni dan

Poročilo iz Stockholma naznanja, da bodo po celi Nemčiji v četrtek popolnoma priprosto obhajali Hitlerjev 55. rojstni dan in bodo pri raznih slavnostih navzoče družine padlih vojakov. Poročilo pa ne pove, ako bo ob tej priložnosti Hitler kaj govoril.

DRUGI VDOR v NEMŠKO ANZIO ČRTO

Že drugi zaporedni dan so Amerikanci vdrli v nemško črto pri Anziu do velikega municijskega skladišča dve milji jugozapadno od Cisterne ter ga razstrelili.

Pri tem napadu pa Nemci niso bili nepripravljeni kot pri napadu prejšnjega dne, temveč so se z veliko silo postavili v bran. Pa Amerikanci so se navzlic temu prebili do skladišča ter položili razstreljivo, ki je razneslo skladišče z velikanskim pokom, kar so Amerikanci slišali, ko so bili na poti nazaj.

Ves položaj mostišča pod Rimom je naslednji: 22. januarja so se Amerikanci izkrcali in od tedaj pa do 14. aprila so vjeli skoro 4000 Nemcev, so razbili 200 sovražnih tankov, so izstrelili 176 nemških aeroplanov in mogoče še nadaljnih 117 s protizračnimi topovi.

Kupite en "extra" War Bond še danes!

BADOGLIEV KABINET ODSTOPIL

Ministrski predsednik maršal Pietro Badoglio je včeraj odstopil s celim svojim kabinetom, nakar ga je kralj Viktor Emanuel pooblastil, da sestavi nov kabinet, v katerem bo zastopanih vseh šest političnih strank. Badoglio je takoj pričel posvetovanja z voditelji strank, med njimi z Dalmiro Tagliatti (Ercoli), ki je komunost, ki se je šele pred kratkim vrnil iz Rusije, kjer je bil več let kot izgnanec fašizma. V svoj kabinet bo Badoglio mogoče vzel Benedetto Croce in nekdanjega vnanjega ministra grofa Carlo Sforza.

Diplomatske omejitve v Londonu

Da prikrije vse tajnosti priprav za veliki vpad v zapadno Evropo, je angleška vlada zastopnikom 43 narodov odvzela diplomatske pravice za pošiljanje poročil svojim vladam po svojem kodu.

Vnanji urad je včeraj naznanil, da s polnočjo prenehajo naslednje pravice diplomatskih zastopstev:

1. Odpošiljanje in prejemanje vseh brzojavk, ki niso pisane v jasnem jeziku.

2. Pošiljatev kakoršnekoli diplomatske pošte vreče, če ni bila predložena cenzuri in prejem take vreče, dokler ni bila cenzurirana.

3. Odhod iz dežele uradnih odposlancev ali diplomatskih in konzularnih zastopnikov ali kateregakoli člana njihovega uradnega ali domačega zbora.

Od te odredbe so izvzeti samo diplomatski zastopniki Zdr. držav, Rusije in Anglije.

Kadar bodo tuji diplomatski zastopniki hoteli poslati kako sporočilo svoji vladi, se bodo morali poslužiti angleškega diplomatskega uradnega koda, vsako tako poročilo pa bo pregledal angleški cenzor.

TURČIJA OBLJUBILA POMOČ

Državni department v Washingtonu je zelo zadovoljen z odgovorom turškega vnanjega ministra na poziv državnega tajnika Hulla na vse nevtralne države, da naj odtegnejo svojo pomoč Nemčiji.

Vnanji minister Human Menemencioglu je med drugim rekel: "Turčija bo zaveznikom pomagala v mejah svojih materjalnih možnosti."

Poročilo iz Ankare pravi, da je vnanji minister podal svojo izjavo deset ur potem, ko je prejel od državnega tajnika Hulla prošnjo, da Turčija odreče pomoč Nemčiji.

Amerika je bila največ v skrbeh zaradi kroma, ki je neobhodno potrebna kovina za izdelovanje jekla in s katerim je Turčija zalagala Nemčijo. Angleški poslanik v Ankari je prejšnji teden sporočil, da je bilo zadnje čase pošiljanje kroma v Nemčijo podvojeno od lanskega leta.

Turčija, ki je do pred dvema mesecema dobivala lend-lease pomoč, je bila deležna najboljšega postopanja od strani zaveznikov, sedaj pa od zaveznikov na dobiva več vojnih potrebščin.

Zavezniki pa še vedno pošiljajo Turčiji civilno blago, med njmi tudi truke in tekstilne izdelke, v zameno pa dobivajo zavezniki od nje krom.

Skoro celo preteklo leto je Nemčija od Turčije dobivala po 2000 do 3000 ton kroma na mesec. Sicer Nemčija ni dobivala toliko te dragocene kovine, kot bi je morala Turčija pošiljati po pogodbi iz leta 1943 in Turčija se je izgovarjala, da nima na razpolago železniških voz za prevoz.

Pred kratkim pa je Nemčija poslala v Turčijo mnogo tovornih železniških voz in od tedaj je Nemčija dobivala po 6000 ton kroma na mesec.

Pogoji za Rumunsko gotovi

Iz zanesljivega vira v Londona prihaja poročilo, da so bili zavezniški mirovni pogoji za Rumunsko izdelani in ji bodo predloženi, kadar bo rumunska vlada prosila za konec sovražnosti.

KAKO SO PROSLAVILI VERNIKI VELIKO NOČ V SOVJETSKI RUSIJI

Preteklo nedeljo, ko je bila po našem koledarju Bela nedelja, je bila v Rusiji Velika noč. O proslavi tega praznika poroča Moskva naslednje:

Velike množice ljudi so napolnile moskovske cerkve za ruska ortodoksna velikonočna opravila v najveselejšem in najsrečnejšem času za ruski narod od početka vojne.

Na tisoče ljudi, ki niso mogli v cerkve, se je gnetlo na prostorih in trgih pred njimi. Množice tjudstva so pričele prihajati v cerkve v soboto popoldne k slikovitim polnočnim opravilom, ki so bila najveličastnejša v treh letih. Na prošnjo vernikov je poveljnik Moskve odpravil odredbo ostati čez eno ponoči na ulicah in je mogel vsakdo ostati, kolikor časa je hotel.

Sveto mesto Kijev je zopet v ruskih rokah in tam so imeli velike cerkvene slavnosti.

Posebna cerkvena opravila so bila tudi v katedrali v Leningradu, kjer je vsakdanje življenje zopet oživelo.

Mnogo ljudi je bilo tudi po drugih prostorih v Moskvi, posebno so bile natlačene trgovine z živili. Po celem mestu so bile odprte nove trgovine s kruhom, vinom, ribami, mesom, maslom, zelenjavo in raznimi malimi klobasicami, ki jih imajo Rusi tako radi.

Letošnjo pomlad je bilo mnogo več jajc kot kdaj poprej, odkar se je pričela vojna.

Naše čete se vežbajo za invazijo po zraku

Maxton, N. C., 16. aprila — Na tukajšnjem vežbališču so v teku dnevno vaje za zračno invazijo evropskega kontinenta s pomočjo takozvanih jadralnih letal (gliders). Ta letala nimajo motorje in pristanejo brez vsakega šuma in ropota. Čete, ki se bodo vozile v teh letalih, bodo imele s seboj vso bojno pripravo za takojšnjo akcijo. Pilotje jadralnih letal se uče in vežbajo približno en mesec preden so jim prepuščena letala naložena s četami. Po enomesečnem pratkičnem vežbanju pa so že sposobni za odhod v Evropo, kjer bodo čakali invazije in se vadili dalje.

Jadralno letalo se dvigne v zrak s pomočjo motornega aeroplana in je potem odrezano od letala in spuščeno svojo pot, da pristane na določenem mestu. Dostavljanje čet in opreme s temi letali se navadno vrši ponoči in zato je potrebno skrbno vežbanje v pristanju. — Za vrvi s katerimi so jadralna letala pripeta, rabijo blago nylon iz katerega se je prej izdelovalo ženske nogavice. To blago pravijo, da je najbolj močno in obenem dovolj elastično, da se more letalo lagodno spustiti naprej po zraku, ko je potegnjeno kvišku.

Madžari v Titovi vojski

London, 12. aprila. (ONA) — Krogi svobodnih Madžarov poročajo danes, da so Titovi jugoslovanski partizani nedavno izvršili posebne vpade na Madžarsko, in sicer v namenu, da omogočijo onim, ki se jim hočejo pridružiti, varen odhod iz madžarskega ozemlja.

Že danes se bori baje madžarska legija kot del Titove armade. Osišče samo je že priznalo, da so partizani prodrli prav do Drave, ki tvori tam državno mejo med Madžarsko in Jugoslavijo.

Vest iz Rumunije

London, 12. aprila. (ONA). — Poročila o dejstvu, da so Rusi izvršili aretacije ljudi, katere imenujejo "rumunske vojne zločince" je vzbudila največje zanimanje v tukajšnjih zavezniških krogih, ki se bavijo s problemom vojnih zločinov.

S tem svojim postopanjem so Rusi pokazali, da sodba vojnih zločincev nikakor ne bo veljala za "notranjo rumunsko zadevo", kajti te aretacije so bile izvedene kljub izjavi Moskve, da se ne bo mešala v notranje rumunske politične in socialne zadeve.

NEMCI PRIČAKUJEJO VPAD V MAJU

Nemške radijske postaje so včeraj razglašale svarilo, da bodo zavezniki vpadli v zapadno Evropo v maju.

"Vpad je blizu — celo bližje, kot pa smo pričakovali," je rekel radio Pariz.

Poročila, ki prihajajo iz Berlina v Stockholm, pravijo, da bo veliki vpad prišel v drugi polovici maja.

Gov. Dewey je podpisal predlogo za enake plače za ženske

Albany, N. Y. — Governor Thomas E. Dewey je podpisal predlogo, ki določa enako plačo za ženske v enakih delih, to se pravi, da ako ženska vrši gotovo delo ali opravlja službo za katero je moški delavec plačan po gotovi lestvici, tedaj mora veljati ta lestvica tudi za žensko delavko ali uslužbenko.

Dozdaj se je ženskam za isto delo plačevalo v neštetih slučajih manj nego moškim in to zgolj zato, ker so bile ženske in ne radi manjše sposobnosti, ker v mnogih slučajih so ženske celo nadkriljevale moške delavce ali uslužbence v gotovih delih in službah, kjer pa niso bile deležne enake plače.

Ko je governor podpisal novi zakon za državo New York, so bile navzoče predstavnice delavskih žensk in sicer zamorka mrs. Bertha Diggs iz Buffalo, državnega delavskega oddelka; Miss Julie Henry, predstavnica Ameriške delavske federacije, Miss Kathyrn Starbusk, ki je tudi v zvezi z delavskim oddelkom i n mrs. Blanche Friedman, izvršovalna tajnica Ženske lige strokovnih unij.

K prvi predlogi je bila sprejeta tudi dodatna, ki določa, da se ohrani in protektira minimalni standard plač za ženske in mladoletnike. Kršitelji nove postave bodo zapadli kazni in sicer v obliki plačitve $50. — globe v vsakem slučaju. Delavski oddlek je dobil nalogo, da skrbi za izvajanje novega zakona in v zvezi s tem je bilo temu departmentu nakazanih $40,000.

Churchill je še vedno na Angleškem

London, 16. aprila. — Vkljub nacijskemu poročilu, da se imata sestati na Karabejskih otokih predsednik Roosevelt in premier Churchill, se Churchill še vedno nahaja doma na Angleškem. Včeraj je premier imel konferenco z ameriškim podtajnikom Stettiniusom, Jr., kateri je zdaj v Londonu na konferenci tikajoči se zavezniške vojne politike.

AMERIŠKI LETALCI BOMBARDIRALI NEDIČEVO PRESTOLICO

Včeraj so zavezniški aeroplani iz Italije nadaljevali z bombardiranjem tovarn za izdelovanje aeroplanov na Balkanu. Bombardirali so železniške proge v Sofiji in Beogradu ter dve tovarni za aeroplane v Beogradu. Bombardirali so tudi letališče v Zemunu, ki leži od Beograda onstran Save in ob njenem izlivu v Donavo.

Beograd z okolici je bil včeraj bombardiran že drugi zaporedni dan.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakser, President; Ignac Hudo, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
Subscription Yearly $7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO: $7.—; ZA POL LETA $3.50; ZA ČETRT LETA $2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y
Telephone: CHelsea 3—1243

NOVE LJUDSKE FRONTE NASTAJAJO . . .

Napisal Donald Bell.

V evropskih prestolicah bodo vladale po vojni vlade, ki se snujejo zdaj v izgnanstvu in tudi v domačih krajih, kot plod političnih struj, ki so poganjale svoje kali skozi zadnjih deset let. Vse te vlade bodo koalicijske ali takozvane vlade "ljudske fronte", v katerih bodo uživali komunisti ravno toliko ugleda, kot so ga dobili socialisti po zadnji svetovni vojni.

Vse do prve svetovne vojne ni bilo nikjer v Evropi nobene vlade, ki bi bila sprejela socialista v svojo sredo. V večini dežel mu je bilo celo nemogoče dobiti uradniško službo, pa bodisi še tako skromno. Šele proti koncu vojne so v Nemčiji probili socialisti te zapreke in si priborili mesto v vladi princa Maxa von Baden. Takoj po koncu vojne pa so se začele oblikovati delavske vlade v najrazločnejših evropskih deželah, in kmalu po letu 1920 so vladale skoro na vsem kontinentu zmerno usmerjene vlade socialističnega značaja. Od Norveške in Švedske pa do Čehoslovaške in prav do Anglije, povsod se je ponavljal ta razvoj, toda v tej dobi so zares radikalni elementi že zapuščali delavske stranke in ustvarjali komunistične organizacije, ki so prevzele opozicijo na skrajnem levem krilu.

Ista stvar se ponavlja zdaj, in zopet hodijo marsikatere komunistične stranke po potih, na katera so krenile po zadnji vojni socialistične stranke. General de Gaulle je pravkar sprejel dva komunista v svoj Francoski Komite Narodne Osvoboditve. Res je sicer, da sta vstopila Fernand Grenier in Francois Billoux v vlado po pogojih, katere jim je stavil de Gaulle in ne narobe, kajti komunistična stranka je prvotno zahtevala, da sama izbere svoje delegate, in je zahtevala ministerstva vojne in notranjih zadev, a de Gaulle si je sam izbral Greniera za zračno ministerstvo, in Billoux-a za ministra brez portfeuila. Toda priznati je treba, da sta oba vodilni osebnosti komunistične stranke in zares predstavnika koalicijske vlade, ki obsega vse stranke od proti-nemških konzervativcev do levičarjev-komunistov.

Imamo torej zdaj v Evropi dvoje dejansko vladajočih administracij, v katerih se nahajajo komunisti — prva je Titova jugoslovanska vlada. Niti prva niti druga ni uradno priznana od zaveznikov, toda vsakdo ve, da bosta obe igrali zelo veliko vlogo v usodi svojih dežel, in da imati obe resnično avtoriteto na svih ozemljih. Titova vlada je pod vodstvom komunistov, ki pa so pristali na demokratični način vladanja, in sprejeli načela državljanskih pravic, osebne svobode in privatnega podjetništva. Mogoče je celo, da se bo izkazala Titova vlada manj socialistična v svojem poslovanju kot Francoski komite za Narodno Osvoboditev. Jugoslavija je namreč dežela kmetov, v kateri ni mogoče prevzeti bogatih monopolov, dočim je Francija visoko industrializirana dežela, katere vodilni finančni in industrijski krogi so sodelovali s sovražnikom. De Gaulle-jev program, ki je sam po sebi precej zmeren, je vendar mnogo bolj radikalen kot vse, kar je Tito dozdaj napovedal.

Jasno je, da se bodo tudi drugod širom Evrope ustvarjale vlade, katerih smernice bodo nekje med de Galle-jevimi in Tito-vimi. V Italijo je pravkar prispel prvak komunistov. Manj znan je po svojem pravem imenu, Tagliatti, kot po svojem političnem nazivu, Ercoli. Bil je v izgnanstvu preko 18 let, največ v Moskvi. Takoj po svojem prihodu je objavil, da je pripravljen sodelovati z reformirano italijansko vlado, celo z Badogliom, in pod monarhističnim sistemom, ako preda kralj Victor Dmanuel oblast svojemu sinu. A bodoča narodna skupščina naj odloči, kakšne vrste vlado si bo narod izbral. Badoglio je nato izjavil, da je pripravljen sprejeti komuniste v svojo vlado. Grof Sforza, ki je vsaj toliko konzervativen kot de Gaulle, ako ne še bolj, in star nasprotnik komunizma, je tudi izjavil, da pristaja na to, da stopijo komunisti v vlado in da se reši vprašanje kraljestva šele pozneje, ako je kralj pripravljen predati oblast svojemu sinu. Čisto mogoče je torej, da bomo videli v Italiji ustanovitev nove, spremenjene vlade na podlagi predlogov, katere je prinesel komunist Ercoli. — ONA. (Pride še.)

Vi lahko začenjate kupovati Vojne Hranilne Bonde s tem, da kupujete znamke za le 10 centov.

ČITATELJEM je znano, kako se je vse podražilo, in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebščine. Da si rojaki zasigurajo redno dopošiljanje lista, lahko gredo upravništvu na roke s tem, da imajo vedno, če le mogoče, vnaprej plačano naročnino. ALI NE BI OBNOVILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES?

MORALNA IN KAZENSKA KRIVDA

(Radio govor prof. Boris Furlana, London, 18. marca.)

Pretečeno soboto sem govoril o grehu spoznavanja, zagrešenega po onih, ki še ne sprevidijo, da je pot oboroženega odpora in upora, katerega je slovenskem narodu pokazala Osvobodilna fronta, edino pravilen in edini, ki ustreza izročilu zgodovine in kategoričnim imperativom sedanjosti. Z nadaljnim vztrajanjem v tej zmoti bo intelektualni greh nujno prešel v moralno in kazensko krivdo in se istovestil z zločinom onih, ki se še borijo proti Osvobodilni fronti, dobro se zavedajoč tega, kar delajo. Za te ne velja izgovor zapeljanosti, zmote ali nevednosti, ti so se od vsega početka postavili v službo sovražnika in postali njegovo orodje. Pod pretvezo da vodijo borbo proti komunizmu, so postali izvrševalci in pomagači, materialni in intelektualni, okupatorjevega načrta zasužnjevanja in uničenja slovenskega naroda. To so tisti, ki so slovenskemu narodu nalivali strupa v uho in mu prišepetavali: "Slovenci, naša ura še ni prišla. Sovražnik je premočan, nas pa je tako malo." To so tisti, ki so od vsega začetka zatrievali, da leži rešitev slovenskega naroda samo v sodelovanju z okupatorjem, tiho pristavljajoč, da je to sodelovanje samo "navidezno" in "izraz" modre oportunistične politike, ki naj skuša slovenske narodne sile dovesti čim manj okrnjene v novo svobodo."

Vse to tvori zločin veleizdaje na slovenskem narodu, zločin ki je kaznjiv po nepisani postavi življenjskega narodnega obstoja, kaznjiv po veljavnem kazenskem zakoniku Jugoslavije. Moralna krivda izdajstva narodne vesti se tu krije s kazenskopravno krivdo zločina veleizdaje.

Ta krivda je tem bolj gnusna, ker nastopa v oblačilu varovanja takozvanih "pravih in resničnih interesov slovenstva, državotvornosti konstruktivnosti" itd. dobrožnanih gesel onih, ki so v preteklosti nosili naprodej interes slovenstva in ki danes pod istimi gesli organizirajo Belo in Plavo gardo ne v svrho osvoboditve naroda marveč za varovanje svojih osebnih privilegiranih položajev.

Jalovost izgovorov, s katerimi se skuša opravičiti sodelovanje z okupatorjem, je spoznalo slovensko ljudsko sodišče je priznala zavest civiliziranih narodov. Pred alžirskimi sodniki se je Puchelu trkal na prsa in se skliceval na svoj francoski patriotizem, ki da ga je vodil pri iztrebljanju komunizma. Toda alžirski sodniki so spoznali, da se je Pucheu s tem postavil zavestno v službo nacifašistične fronte, in so ga zaradi veleizdaje obsodili na smrt.

Storjeno se ne da izbrisati a zagrešeno se da do neke mere še popraviti in izravnati z novimi dejanji, dokler ni prepozno. Naj danes, ko se bliža 12 ura, razmišljajo oni maloštevilni, ki stoje na drugi strani barikad, da priznava pravni red olajševalne okolnosti, in naj si te z dejanjem tudi zaslužijo.

LAŽNA PRETVEZA

Radio govor prof. B. Furlana v Londonu, 25. marca 1944

Katoliški škofje na Holandskem so lansko leto izdali pastirsko pismo, v katerem protestirajo proti nacističnemu režimu in posebno proti deportaciji holandskih delavcev na prisilno delo v Nemčijo. Pismo so podpisali holandski nadškof in vsi katoliški škofje na Holandskem. V vseh cerkvah so ga katoliški duhovniki prebrali svojim vernikom s prižnic. "Mera je polna," so dejali holandski škofje. "Nacisti zahtevajo od nas, da moramo delati za nemško zmago; ni dovolj, da ne moremo storiti ničesar za svojo domovino marveč nas hočejo še s težkimi grožnjami prisiliti, da pomagamo sovražniku. To je strašna krivica, proti kateri dvigamo svoj glas. Tuditev, da je dolžnost vseh kristjanov, boriti se proti boljševizmu, je samo prazen izgovor."

To so bile pogumne besede katoliških dušnih pastirjev na Holandskem, in v povesti osvobodilne borbe človeštva bodo ostale zapisane na častnem mestu. Njih tehtnost je segala daleč preko ožjih holandskih meja. Kjerkoli se je katolik boril proti nasilstvu nacifašizma, je mogel iz njih črpati utehe v trpljenju in moralno vzpodbudo za nadaljno borbo.

Pod streli ekseskucijskega pelotona se je pred par dnevi zrušil Pucheu, katerega je alžirsko sodišče obsodilo na smrt zaradi veleizdaje. Kakor so svoj čas odjeknile po vsem svobodoljubnem svetu besede holandske katoliške duhovščine, predstavnice duhovnega foruma, tako je pred par dnevi odjeknila izvršitev sodbe alžirskega sodišča, predstavnika posvetne izravnalne in maščevalne pravice. In odmev je bil tem silnejši, ker sta obe oblasti, duhovna in posvetna, v različnih prilikah in okolnostih, neodvisno druga od druge, izrekli isti krivdorek in ta krivdorek se glasi: takozvana borba proti boljševizmu je prazen izgovor in lažna pretveza, pod katero se skrivajo povsem drugi zločinski nameni.

S Puchejem namreč ni padel samo predobro znani tip oportunističnega kolaboracionista, ki postane izdajalec nad svojim narodom iz osebnih materialnih koristi. Z njim se je zrušil ves sistem, skrbno zgrajen, v podrobnosti izdelan in umetno vzdrževan sistem laži in pretvez, s katerimi skuša kolaboracionizem idejno zagovarjati in opravičevati svoje gnusno početje. Preganjanje komunizma in komunistov je Pucheu skušal opravičevati z dolžnostmi francoskega patriotizma, zatrjeval je sodnemu dvoru, da ga je navdihovala samo skrb za dobro francoskega naroda. Toda alžirski sodniki so spoznali in priznali, da so bili prav francoski komunisti najaktivnejši v organiziranju francoskega odpora in upora in da je zato Puchejeva borba proti komunizmu šla v račun samo Hitlerju, služila samo tujim interesom in bila zato protifrancoska. In kot veleizdajalec je bil Pucheu obsojen in ustreljen.

Resnica je samo ena in samo ena je pot pravice, in ena je sodba svobodoljubnega kulturnega sveta. Kar je bilo res in prav na Holandskem in v Alžiru, ne more biti napačno in krivo v Ljubljani. Vsa Slovenija, vsa Jugoslavija je v harmoniji z zavestjo kulturnega sveta, je v prvih vrstah osvobodilnega boja. Naj se v najodločilnejšem trenutku vključijo v to borbo še oni maloštevilni, ki vztrajajo v protinarodnih zmotah preteklosti, namesto da bi bili nekateri izmed njih na vodečem duhovnem položaju aktivni soustvarjalci novega kraljestva svobode.

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnine, ako je vam le priročno da se poslužujejo — UNITED STATES ozirona CANADIAN POSTAL MONEY ORDER.

PROTIKOMUNISTIČNO DELOVANJE LJUBLJANSKEGA ŠKOFA.

News Diggest No. 1399 v Londonu z dne 20. marca 1944 na strani 23 poroča:

"Poročilo iz Rima: Tekom preteklega tedna je videmski škof na najostrejši način obsodil delovanje komunističnih tolp. Tudi ljubljanski škof je govoril o delovanju boljševiških teroristov in zlasti v italijansko-slovenski in italijansko-hrvaški obmejni pokrajini. Škof je pozival duhovščino da se bori proti tem tolpam in da je pripravljena riskirati vse in da prinese vsako žrtev, ki bi bila potrebna pri njihovem delu. Škof je poudaril, da je mogoče samo **z najtesnejšim sodelovanjem s fašističnimi oblastmi** odvrniti teroristični boljševiški val..

JUGOSLOV. FILMSKA ZVEZDNICA.

Mia Slavenska, svetovno znana balerina, bo nastopila v velezanimivem filmu 'Balerina,' ki vsebuje film plesa, ljubavno življenje. Film bo predvajan v Playhouse gledališču, 154 W. 55th St. in se prične 21. aprila in bo igran tri tedne.

Na istem programu boste tudi videli briljantni in sijajen, od Sovjetov nagrajen film 'Leningrad Music Hall' Kot dodatna privlačnost v 55th St Playhouse boste slišali slovitega pianista Paderewskega v "The Maestro." To je v resnici velezanimiv filmski koncert.

Vdeležite se tega filmskega programa v 55th St. Playhouse vzhodno od 7th Ave. tekom treh tednov, pričenši v petek 21. aprila.

Ne pozabite krvavečega naroda v domovini! — Pošljite Vaš dar še danes Slovenskemu Pomožnemu Odboru 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

NAŠI ZASTOPNIKI

California:
San Francisco, Jacob Laushin*
Colorado:
Pueblo, Peter Culig
Walsenburg, M. J. Bajuk*
Indiana:
Indianapolis, Fr. Markich
Illinois:
Chicago, Joseph Bevčič*
Chicago, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)
Joliet, Jennie Bambich
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Martin Dolenc
North Chicago in Waukegan, Math Maršek
Michigan:
Detroit, L. Plankar*
Minnesota:
Chisholm, J. Lukanich
Ely, Jos. J. Peshel
John Teran, Ely, Minn.
Eveleth, Louis Gouše
Gilbert, Louis Vessel
Montana:
Roundup, M. M. Panian
Nebraska:
Omaha, P. Broderick
New York:
Gowanda, Karl Strnisha*
Little Falls, Frank Masle*
Worcester, Peter Rode*
Ohio:
Barberton, Frank Troha*
Cleveland, Anton Bobek, Charles Karlinger*, Jacob Resnik
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kunše
Youngstown, Anton Kikelj
Oregon:
Oregon City, J. Koblar
Pennsylvania:
Bessemer, John Jevnikar
Conemaugh, J. Brezovec*
Coverdale in okolica, Jos. Paternel
Export, Louis Supančič*
Farrell, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin*, Frank Blodnikar
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Joseph Kerin
Imperial, Vence Palcich
Johnstown, John Polants*
Krayn, Ant. Tauželj
Luzerne, Frank Balloch
Midway, John Žust*
Pittsburgh in okolica, Philip Progar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schifrer*
West Newton, Joseph Jovan
Wisconsin:
Milwaukee, West Allis, Frank Skok*
Sheboygan, Anton Kolar
Wyoming:
Rock Springs, Louis Tauchar*
Diamondville, Joe Rolich
(*Zastopniki, ki imajo poleg imena *, so upravičeni oblikati tudi druge naselbine v njih okraju, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.)

Vsak zastopnik ima potrdilo za vse to, katero je prejel. Zastopnike tople priporočamo.—Uprava "Glas Naroda"

RAZGLEDNIK

Vsa koža zašita

Pred nekaj več kot enim letom je v Boston, Mass., pogorelo zabavišče Cocoanut Grove in zgorelo je več sto ljudi, mnogo pa jih je bilo ožganih, med njmi tudi 22 let stari Clifford Johnson, ki je bil od onega časa v Brighton Marine Hospital v Bostonu. Prejšnji teden je mogel zapustiti bolnišnico. 65 odstotkov njegovega telesa je bilo ožganega. Eno leto je moral ležati na trebuhu, da se mu je celil hrbet. Ta čas je dobil skoro 100 transfuzij krvi in vših mu je bilo 17,000 kosov kože.

*

Francoska logika

Francozi govore danes: — "Nemci imajo tri lastnosti; so inteligentni, pošteni in nacijski. Toda noben posamezen Nemec nima vseh treh lastnosti obenem, temveč ima samo dve. N. pr. ako je Nemec inteligenten in nacij, potem ni pošten. Ako je pošten in nacij, ni inteligenten. Če pa je inteligent in pošten, potem ni nacij."

*

Nemci so mojstri

Nemcem se mora priznati, da so mojstri skoro v vsakem oziru, nemški list "Deutsche Allgemeine Zeitung" pa navaja novo mojstrstvo, ko pravi v svojem uvodnem članku:

"Preteklo leto je razpršilo domnevanje, ki je bilo porojeno v prvih letih vojne, da so Nemci mojstri samo v ofenzivi. Sedaj so pokazali, da so enaki mojstri tudi v izogibanju in v umikanju."

*

Učiteljica prevzela delo

Neka tvrda v Dallas, Texas, je prosila neko učiteljico stenografije, da ji naj priporoči, kako svojo učenko za mesto stenografinje.

"Koliko je plača?" je vprašala učiteljica.

"Od začetka $175 na mesec." In učiteljica je prevzela delo.

*

Ne bo pil žganja

Letalski major Richard I. Bong je izstrelil 27 japonskih aeroplanov in s tem prekosil rekord stotnika Eddie Rickenbackerja v prvi svetovni vojni. Stotnik Rickenbacker je onemu ameriškemu letalcu, ki bo prekosil njegov rekord, obljubil kot nagrado en zaboj Scotch žganja ali pa šampanjca. In tako je Rickenbacker sklenil Bongu poslati zaboj Scotcha. General Douglas MacArthur, čegar poveljstvu je dodeljen major Bong, pa je odredil, da Bong žganja ne sme dobiti za nagrado in rekel, da žganja ne smatra za primerno priznanje Bongovih činov. In Bong bo moral še dalje streljati japonske aeroplane brez žganja.

*

Kako Francozi dražijo Nemce

Francozi, če le morejo, dražijo Nemce. Sedaj pa Francozom svetuje alžirski radio nov način draženja, ko pravi:

"Francozi, nikdar ne hodite okoli praznih rok. Vsakdo, ki nese kak zavitek, je aretiran.

Vsak nemški vojak more aretirati in preiskali 10 ljudi na uro. En sam vojak pa jih ne more preiskati tisoč. Zato hodite okoli z zavitki, katere napolnite z vsakovrsto nedolžno šaro. In Nemci bodo divje pihali."

H—.

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK

ki daje poljudna navodila, kako postati

ameriški državljan.

Poleg vprašanj, ki jih navadno sodniki stavijo pri izpitu za državljanstvo, vsebuje knjižica še v II. delu nekaj važnih letnic in zgodovine Zedinjenih držav, v III. delu pod naslovom Razno, pa Proglas neodvisnosti, Ustava Zedinjenih držav, Lincolnov govor v Gettysburgu, Predsedniki Zedinjenih držav in Posebne države.

Cena knjižici je

samo 50 centov.

In se dobi pri:

SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th St.
New York 11, N. Y.

TO JE KNJIGA, KI JO BOSTE RADI IZROČILI SOSEDU, DA JO PREČITA

THE INCREDIBLE

TITO

Man of the Hour

V angleščini izpod peresa slovitega pisatelja

Howard Fast-a

Povest o bojih Jugoslovanov za svobodo, o čemer ni bilo pisano še nikdar poprej.

"Najbolj razburljiva povest v 27 letih!"

Stane 25c v uradu — 30c po pošti.

Ker je zaloga teh knjižic zelo omejena, je priporočljivo, da pošljite naročilo prej ko mogoče. K naročilu priložite v dobrem zavitku gotovino oz. znamke (Združenih držav). — Naročite lahko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street — New York 11, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

MARIJA KMETOVA

O, ŠE BO VOJSKA, ŠE

Sredi noči je.

Zaspano trepečejo cestne luči, hladna sapa vzdihuje po ulicah, v dalji grmi in jasni bliski trgajo temo.

Pade debela kapljа, in še ena, pada in pada v vsem ozračju, tlak je že ves lisast, in zdaj se vlije curkoma in teče.

"O, ko bi bila ostala v čakalnici na kolodvoru," pravi ona in vzdihne.

"Oh treh bi pa naju spodili tako in tako," odvrne on.

"In zdaj, brez dežnika sva."

"Pojdi sem! Stopiva pod to streho, morda preneha kmalu ta ploha."

Oh svetiljki stojita in se stiskata k hiši. A deževne kapljе škrope po nogah, in mraz pretresa kosti.

"Ko bi vsaj imela sobo!"

"Saj si videla! Povsod sva bila, če pa ni!"

"Oh, morda le ni prav, da sem šla s teboj tako daleč. Pa ne morem se ločiti od tebe,, ni mi bilo mogoče ostati doma Saj jutri, jutri, ti k vojakom a jaz — Morda bi bilo pa le boljše, da bi se bila poročila že zdaj s teboj! Kaj meniš? Oh, in če bi pozabil ti!"

Tesneje se sklenejo prsti, njen obraz je bled, bledejši od belega zidu.

Dež lije in lije, vsa premočena sta že.

"Poidiva," reče on "spomnil sem se,. Tu blizu je še neko navadno prenočišče".

Hitro stopata po svetlih mlakah.

"Vidiš, še je luč. — Hej, odprite!"

"Kdo pa je?"

"Soba bi rad nekdo!"

Vrata se odpro in debela ženska pogleda prišleca.

"Kar notri stopita," pravi, "pozno je že, in luči je škoda".

"Torej imate sobo?"

"Imam, imam! Oh, kaj bo, kaj bo, ta vojska, ta vojska! Na ta listka napišite brž, kdo in kaj in odkod sta. Pa hitro, spat se mi mudi, dve je in ob petih moram že vstati. Torej, zapišite no! Pa ta — ta je — vaša žena?"

"Žena, žena!"

"Veste, kar po pravici povejte, če je res vaša žena!"

"Žena, žena!"

"No, le glejte, da je res! Veste, zdaj je strašno natančno vse. Pride stražnik, da, da, pride, pride. Lahko pride ob treh ob eni ponoči. Je že bil zadnjič tu kar sredi noči; meni nič, tebi nič je vse preiskal, vse prebrskal, vse pretaknil, da, da. Ima pravico kajpa. Torej le resnico napišite!

"Saj jo bom, kako ste sitni."

"Nič sitna! Zadnjič je bil tudi nekdo tu in je imel eno s seboj Pa je tudi dejal, da je njegova žena. Tak dajte, no brž — spat se mi mudi. No, pa sem pogledala listek, kaj se ni ona prav drugače pisala, kakor on! To sem jo! Take ženske — joj! No, ste že napisali, ali ne?"

"Že, že!"

"Da, pa še za ženo en listek. Za božjo voljo, sama sem vam vendar dala dva listka. Pa že pozno je in spat se mi mudi."

"Od kdaj pa je vse tako natančno?"

"Nič natančno, vse kar je prav! Napišite že, no. Ali je pa res vaša žena to? Vprašam vas še enkrat, resnico povejte!"

"Žena, žena!"

"Le glejte, sicer boste vi zapisti, in jaz sem zaprta in vso pravico lahko izgubim. No, le pišite!

"Kam pa?"

"Saj ste vendar sami zase napisali prav tak listek."

"Eh, kaj je treba to pisati Če sem zase napisal, je vendar vseeno, ne? Saj jaz plačam in žena ima vendar isto ime!"

"Nič, nič, pišite!"

"Dajte luč, pa gremo spat Vi ste zaspani, midva zaspana — kaj se bomo prerekali?"

"Zdaj bom pa huda! Pišite ali pa na dež! Ježeš, že treba kmalu — no —"

"Saj bom!"

"Ali pa je tudi res vaša žena? Meni se zdi presneto, zdaj pa pišite!"

"Eh, znanka je!"

"O, da bi te! Saj sem vedela, saj se mi je zdelo, o kajpa? Odtod tako cincanje! Kakšni ljudje ste to, in vi, ženska, da se ne bojite šibe vojske! O, če bo vojska, še! Še hujša vam bo predla! Še boste trpeli, pa prav veliko boste trpeli, ker ste taki, kajpa! Taka le nemarnost! Nikjer nič molitve, zato pa je tako, zato pa je vojska! O, še bo vojska, še! Napišite no, že o tej ženski! Kaj ženska ne zna pisati? Odkod pa je? Sama naj napiše — ženska, napišite!"

Vsa bleda in izmučena, piše s trescčo sc roko.

"I, kajpa, prav drugače se piše — o, ti svet izprijeni — ti!"

"Kaj se kregate, plačam za njo toliko, kakor če bi bila moja žena!"

"Kaj tisto, a jaz ne trpim takih ljudi pod streho! Pa za danes naj bo. O, še bo vojska, še! No, ženska, ste že napisali, ali ne? Tako sem že zaspana, tako sem že vsa. Ta svet, ta svet, kakšen je! O, še bo vojska, še! Ste gotovi zdaj"?

"Ti presneta ženska, ti! Kaj nimate matere, ženska? Kaj vas ni nihče učil? Da, da! O, ti svet — ti!"

Globoko se oddane.

"Eh, počakajta, no! Vidiš jo! Alo, vi tu sem v to sobo! Ženska, vi pa sem — tukajle! Seveda, še spala bi skupaj, — kajpa — še spala — pa skupaj! Da, da! — O, še bo vojska, še!"

POROČILO ODBORA ZA RDEČI KRIŽ

V zadnjem poročilu odbora za Rdeči križ se je zopet vrinila pomota in sicer bi se bilo moralo glasiti, da je darovala $5.00 Mrs. Antonija Pavlič in ne Miss Antoinette Konchan, kot je bilo pomotoma objavljeno. Dalje je bilo izpuščeno ime in prispevek Mr. Mike Boriča, ki je daroval $5.00. — Prizadeti naj oproste ker so se pripetile te neljube pomóte.

Koncem kampanje so bile oddane sledeče pole:

Pola št. 4, katero je imela Miss Jennie Padar za društvo "All Americans" SNPJ in katera izkazuje naslednja imena in prispevke:

Po $10.00: Joseph Petek, Dr. "All Americans" SNPJ. — Po $5.00: Frank Padar, Mr. in Mrs Peter Fugina. — Po $2.00: Mrs. Frank Padar. — Po $1.00: Frank V. Padar, Jennie H. Padar, Ann Padar, Josephine Armato, Mary Tursich, Geo. Mikoley, Agnes Lusig. — Po 25c.: Cather. Stuart, Anna Brandt — Skupaj $39.50.

Polo št. 11 je imela Mrs. A. P. Krasna, za Slovensko šolo. Ta pola izkazuje sledeča imena in prispevkov.

Družina Zaje $15.00; Mrs. C. Starin $10.00; — Po $5.00: Mrs. Anna Ivansek, Jerry Krajec Joseph Rostan, Caranac Lake, Slovenska šola, Mrs. Antoinette Granduc Mrs. Kat.. Pfeifer, Mrs. A. Justin, Valley Wash. Frank Hvala, West Allis, Wis., — Po $3.00: Mr. in Mrs. A. P. Krasna. — Po $1.00: Marie Hart, Mike Urek, Jos. Lupsha, Ig. Miklus, J. Cesen, Laureltton, N. Y. — Skupaj $73.00.

Na polo št. 15 je nabirala Mrs. Helen Corel za Žensko Zvezo št. 93 in darovali so sledeči:

Društvo SŽZ št. 93, $10.00: Po $5.00: Marion Gore, Helen Corel. Anna Pavlovac, Mrs Mose. — Po $2.00: Jerney in Frances Corel, Matthew Corel. P. Mauzar, Vinko Cotar, Mrs. Klarich. — Po $1.00: Anna Pirnat, Anna Bukovinski. Pavla Strukel Corel Jr., Mary Sajdel, Helen Hodnik, Mary Svetlin, Maria Vlasič, Mrs. Hutter, Mrs. Palcic, Miss Schager., Mrs Krizman, Mrs. Majestic, Mrs. Spiler, Mrs. Faydigo, Mrs. Kovacich, Mrs. Ursick, Mrs. Cvetko, Mrs. Fisher, Mrs. Laknar. Mrs. Cvetkovich, Mrs. Hauge. in Mrs. Weber 25c. — Skupaj $62.25.

Na polo št. 22 je nabral Mr. J. Zavertnik za društvo "Slovenija" SNPJ $2.00 in sicer sta darovala po dolarju Mr. B. Hlabe in Mr. Joseph Reck.

Mr. Anthony Svet je imel za pevski zbor "Slovan" polo št. 32, katera izkazuje sledeče prispevke:

Po $5.00: Miss Ivanka Svet, Mrs. Theresa Krkoch. — Po $2. Mrs. Peter Rode, Worcester, N Y. Miss Antoinette Vidic, — Po $1.00 Irene Thompson, Fr. Zver, Mrs. N. Cohen, Mrs. Anita Rossi, Gertrude Yelentz, Antoinette Glatz, Lemont, Ill. — Skupaj $20.00.

Med gornjimi nabiralci so imeli nekateri že drugo polo. To je bila Miss Jennie Padar, Mr. J Zavertnik in Mr. A. F. Svet Vsi drugi, ki so imeli dve poli, so jih že izročili in so bila imena s prispevki vred objavljena.

Dve poli še nista bili vrnjeni in radi tega to poročilo ni zaključno, ampak mu bo sledilo polno poročilo o skupnem številu pol, na katere se je zbiralo ter skupna vsota, ki je bila tekom kampanje nabrana med nami. Zdaj vsota znaša nekaj nad tisoč dve-sto dolarjev. Pazite na zaključno poročilo, ki bo podano, ko hitro dobi odbor še preostali dve poli, ki sta znani.

Anna P. Krasna,
preds. odbora za Rdeči križ.

TRGOVSKA MORNARICA IŠČE MORNARJEV.

(OWI) — Blago, ki je bistvene važnosti za vojaške operacije, ne bo moglo biti pravočasno odposlano, ako se ne povrne 1,800 bivših mornarjev, častnikov in inženirjev, nazaj na morje, in sicer vsak mesec toliko, dokler traja sedanja kritična perioda. To je naznanila ta teden Vojaška administracija za plovbo. Ameriška trgovska mornarica potrebuje vrhu tega tudi najmanj 500 trgovskih radio telegrafistov prvega in drugega razreda, ki imajo svoje licenso od Federal Communication Commission.

"Več kot dovolj je častnikov inženirjev in mornarjev, ki so zapustili morje, bodisi da ne delajo, ali pa da so prevzeli drugačne posle. Zahtevano število je lahko najti," je izjavila Vojna administracija za plovbo. Poleg zadovoljstva, katero jim bo dajala zavest, da so prevzele delo, ki je prepotrebno za dosego zmage, bodo uživali še naslednje ugodnosti:

1. Služili bodo na najboljših ladjah na svetu. Dobro bodo stanovali, dobro hrano bodo imeli, svežo zelenjavo in meso, kruh in močnate jedi — vse pripravljeno od prvovrstnih kuharjev.

2. Njih častniki so spretni strokovnjaki. Njih tovariši Amerikanci. To je nova izvrstna trgovska mornarica.

3. Čedalje več varnosti pod zaščito mogočnih topov bojne mornarice in letal ameriških matičnih ladij.

4. Plačo od 200 do 250 dolarjev za mornarje, 250 dolarjev in več za inženirje, ne glede na prosto hrano, zdravniško in zobozdravniško nego. Možnost povišanja na mesto častnikov, ki imajo še večje ugodnosti.

Vsak častnik, inženir ali mornar, ki ima spričevala ali jih je imel kdaj prej, se more prijaviti. Vsakdo, ki pripada tem kategorijam, in vsak radio telegrafist prvega ali drugega razreda, je nujno pozvan, da se takoj telegrafično prijavi na naslov: Merchant Marine, Washington, D. C. z navedbo imena, čina, in podatkov, kdaj bo na razpolago. Ako ni mogoče poslati brzojavko, bo zadostovalo pismo ali dopisnica poslana na isti naslov.

Vsakdo, ki bi poslal brzojavko ali pismo, bo takoj dobil odgovor, da li je sprejet ali ne ter kje se ima prijaviti.

KONZERVIRANJE JAJC DOMA

(OWI) — Ker je produkcija jajce prekoračila vse rekorde in so cene nizke, sporoča War Food Administration, da so 4 možnosti za konzerviranje jajc doma.

Hladilnico, vložitev v mineralno olje, raztopina natrijeva silikanta (Waterglass — tekočina, katero kupite v lekarni) ali pa da jih spravite v kozarcu za sadne konzerve, napolnjenem z gazom ogljikovega diokisika. Ta plin oddaja takozvani suhi led.

JUGOSLOVANSKI PARTIZANI V EGIPTU

Najzanimivejši taborišćni kraj za begunce je v tej vojni nedvomno oni, v katerem se nahajajo jugoslovanski partizani v Egiptu. Po uradnih vesteh je v tem velikem taborišču sedaj kakih 12,600 oseb—beguncev, ranjencev in bolnikov na poti okrevanja. Povečini so Dalmatinci ali pa ljudje, ki so pribežali v Dalmacijo ter na dalmatinske otoke tekom zadnjih dveh let borbe v Jugoslaviji. Največ od teh je žensk in otrok.

— Zakaj se partizani borijo? — je vprašal ameriški novinar nekega bivšega učitelja iz Korčule. Vprašani je stal nekaj časa, kot zavzet nad toliko glupostjo vprašanja, potem pa je premagal svoje iznenadenje ter je strpno raztolmačil:

"Kamorkoli Nemci pridejo tam poberejo vse moške med 17. in 50. letom starosti ter jih prisilno vključujejo v nemško ali kvizlinško vojsko. Mi smo antifašisti in se nočemo boriti v vrstah fašistov Nočemo se boriti proti našim bratom ali zaveznikom. Radi tega postajamo partizani in udarjamo po osišćnikih. Mi imamo dva cilja: prvič, da izženemo sovražnika iz naše dežele, in drugič — to pride, ko izvršimo prvo — mi želimo, da narod voli in izbira vlado po svoji volji."

— Kaj se zgodi s partizani, ki padejo v roke sovražnikom? — je dalje vprašal novinar.

"Mi navadno ne pričakujemo, da nas puste žive in zato gledamo, da nas ne dobe v roke živih, kajti Nemci ne smatrajo zajetih partizanov za vojne ujetnike. Če pa jih vzame žive, tedaj jih nečloveško muči preden jih ubije. Mi pa enako ne jemljemo ujetnikov in vračamo na isti način."

Enaindvajsetletna Marija Lujak, je edina ženska članica antifašističnega sveta Jugoslavije v tem taborišču. Ko je bila vprašana, zakaj se je priključila partizanom, je začudeno pogledala novinarja in izjavila: "Bila sem študentkinja filozofije na beograjskem vseučilišču. Fašisti so ubili mnogo študentov. Osemdeset od sto mojih prijateljev in prijateljic je bilo pobitih. V Korčuli sem videla sovražno ladjo; trupla žen, otrok in moških so plavala v vodi, ki je padala od propelerjev — ali ni to dovoljen vzrok, da se človek priključi partizanom?"

Novinar je dalje imel razgovor z rimsko-katoliškim duhovnikom Adrom Štambukom, kateri mu je povedal, da ima v San Pedro, Cal., strica, Stjepana Štambuka. On je eden od šestih duhovnikov, ki so dodeljeni partizanskemu taborišču partizanov. Duhovnik je nosil na glavi partizansko čepico z rdečo zvezdo. Naredil si jo je iz ostankov vojaške oprave. "Zakaj ste se priključili partizanom?" je hotel vedeti reporter. Svečenik je odgovoril enostavno: "Ker mislim tako, kot misli narod." — ZOJSA.

VSEM JUGOSLOVANSKIM STARŠEM!

Danes služi v vojnih silah Združenih držav na desettisoče sinov in hčera južnoslovanskih staršev in nahajajo se na oddaljenih frontah Vzhoda in Zapada, kjer se bore proti sovražnikom naše demokratske dežele. Naši hrabri sinovi branijo s svojo krvjo našo domovino Ameriko, žrtvujoč svoja mlada življenja za zmago nad tiranijo nacizma in fašizma in za vzpostavljenje svobode in pravice med ljudstvi in narodi.

Mnogi naši vojaki, ki služijo pod slavno zastavo prog in zvezd in ki so sinovi in hčere naših južnoslovanskih staršev so pokazali hrabrost in odličnost ter so prejeli od ameriških vojnih oblasti mnogo uglednih odlikovanj in priznanj, kar med nami ne sme biti pozabljeno.

Združeni odbor južnoslovanskih Amerikancev s tem apelira na vse one starše, katerih sinovi, ali pa hčere, so bili odlikovani v ameriških vojnih silah, ali pa so že padli v boju, da nas pismeno obveste o tem, ker ta odbor želi ohraniti in zbrati vse podatke o njihovih junaških zaslugah, kar bo v trajen spomin našim padlim in odlikovanim sinovom in hčeram.

V podatkih navedite ime in priimek odlikovanega ali padlega vojaka ter imena roditeljev, vrsto odlikovanja, vojaški čin, kraj rojstva, starost vojaka, kje je padel in v slučaju odlikovanih pa navedite zasluge, radi katerih jebil — ali bila — odlikovan, kakor tudi zadnji naslov vojaka.

Vse izčrpne podatke pošljite na naslov: The United Committee of South Slavic Americans, 1010 Park Avenue, New York, 28, N. Y.

POUČNI SPISI

Pohorske poti
Spisal Janko Glaser
Cena 50c

Angleško Slovenako Berilo
(F. J. Kern) — Vezana knjiga
Cena $2.—

Brezposelnost
Spisal Fran Erjavec
Cena 50c

Problemi sodobne filozofije
Spisal Dr. France Veber
Cena 50c

Mlekarstvo
Spisal Anton Peve. 8 slikami, 168 strani. — Knjiga za mlekarje in farmerje v splošnem.
Cena 50c

Obrtno knjigovodstvo
258 strani. exana. — Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključavničarstvo ter železolivarstvo
Cena $1.—

Knjigarna
Slovenic Publishing Co,
216 W. 18th St., New York 11

NAJBOLJŠI PRIJATELJ
V NESREČI VAM JE:

SLOVENSKA NARODNA PODPORNA JEDNOTA

BRATSKA, DELAVSKA
PODPORNA USTANOVA

Sprejema možke in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

Članstvo: 64,500

Premoženje: $11,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:
2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

ŽIVI IZVIRI
Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v 13 dolgih poglavjih opisanih 13 rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne.

13 poglavij — 413 strani
Lično v platnu vezana.
Cena $2
KNJIGARNA SLOVENIC PUBL. COMPANY
216 W. 18th Street
New York 11

Mali Oglasi
imajo velik uspeh
Prepričajte se!

☞ SPISANA V ANGLEŠČINI ☜
VRTNARSTVO . . . SADJEREJSTVO . . . POLJEDELSTVO

The Garden ENCYCLOPEDIA
Cena knjige:
$3.50
V LIČNI IN TRPEŽNI PLATNENI VEZAVI
Skoro 1400 strani — 750 Slik
Popolni voditelj za vaš vojni vrt.
Popolna vsaka beseda, vsaka stran, vsaka slika — mnogo NOVE snovi novih ilustracij!
EDINA VRTNARSKA ENCIKLOPEDIJA ZA DOMAČO POTREBO! Nič visokih besed — vse je jasno, razločno, uporabno.

Združeni narodi potrebujejo ves odvišni živež, ki ga je mogoče pridelati v Ameriki . . . Vsak lahko nekoliko pomaga, ako mu je mogoče letos obdelati VICTORY VRT
Pripravite se za to delo že sedaj!

Tukaj je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM—KAR ŽELITE PRIDELATI! 10,000 člankov vam podrobno pojasni vse o vrtnarstvu, o sajenju, o gnojenju in oskrbi vrta. Najnovejše pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako pokrajino v Združenih državah, za vsako zemljo in vsako sezono.

To knjigo je uredil E. I. D SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtnarstvu, ki ga ceni je vrtnarski izvedenci.

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street — New York 11, N. Y.

PROKLETA

:: Spisal EMILE RICHEBOURG ::

Iz francoščine prestavil J. L.

(15)

"Pa to je nemogoče," zavpije stari služabnik obupno. "Ti ne smeš poditi svojega otroka od hiše, jaz se temu zoper vstavljam!"

"Moléi," nadaljuje posestnik. "Nočem je več videti! Naj gre proč, jaz sem jo proklel — naj zakriva svojo sramoto kjer hoče!"

Lucila stopi s trdimi koraki proti vratom.

Rouvenat jo hoče ustaviti.

"Ne, ne," opomni ona, "ne ostanem niti minute več v tej hiši."

"Nesrečni otrok," zavpije stari sluga, "kam hočeš iti"?

"Ne vem!"

"O, ne, ne odhajajte! — Jacques, za božjo voljo, ne pusti jo iz hiše!"

Mellier se ne gane ter moléi.

"Dobri mi Pierre," nadaljuje deklica, "ne trudite se, da bi me pridržali tukaj; vse zaman, jaz hočem iti proč! Saj sem izgnana, prokleta! — Ne pozabite name Pierre, spominjajte se včasih nesrečne Lucile!"

To rekoč plane iz sobe ter hiti nizdol po stopnicah.

Rouvenat hoče hiteti za njo.

"Stoj!" mu veli gospodar ostro.

Stari sluga pobesi glavo.

Mlada deklica zapusti hišo, skozi mala vrata, prekorači vrt, krene na pot med dvema grmovjema, ter dospe tako kmalu iz pristavnega okoliša.

Pierre je ostal pri posestniku ter mu ponavljal:

"Pokliči jo nazaj, pojdi zanjo!"

Pa besede, katere se je nadejal, posestnik ni izpregovoril.

"Jacques, bolan si, trpiš," je dejal Rouvenat.

"Bolan, ne. Pa ne vem, kaj čutim; glava mi žari, udje so mi kakor razbiti, in potem tu v mojih prsih je nekaj, kar me trga, kar me žge. Moj pogled me moti in jaz vidim — kri!

"Je li to vest, ki se mu oglaša?" mrmlja Pierre Rouvenat sam zase.

Bil je to trenotek slabosti, ki jo pa posestnik takoj užuga. Povrne se v svojo sobo, kamor mu sledi Pierre.

Sede k svoji pisalni mizi ter odpre predal, ki iz njega vzame dva samokresa, ki ju položi pred se.

"Kaj hočeš narediti s tem?" vpraša ga Rouvenat.

Mellier se divje nasmeje.

"Misliš, da se dam odpeljati, kakor razbojnik, kakor nizek morilec? Saj sem ti rekel: Sodišče, to sem si sam! Naj le pride policija, pričakujem jo, ali živega me ne dobe v roke."

Pierre zakriči zamolklo:

"Pa saj ne vedo nič! Živa duša te ne zatoži, ker niti suma nima niheče nate!"

Posestnik se strašno zasmeje.

"Malopridnica, ki sem jo zapodil, me toži!"

"Jacques," reče Rouvenat tresoč se. "Kar si sedaj rekel, to je grozno!"

Mellier skomigne z ramo.

"Prav bi storila," reče z votlim glasom. "Ubil sem ji ljubimca in ona se bo maščevala!"

"Jacques," jezi se starec, ki se ponosno vzravna. "To je preveč, to je preveč! Ti si s svojo hčerjo imel manj usmiljenja, kakor s psom; zapodil si jo, proklel in sedaj jo še zasramuješ! — Vedel sem, da si nagle jeze, silen, dražljiv do ostrosti, do besnosti, pa ti si celo vse to do krutosti. — Navzlic svoji vdanosti in naklonjenosti do tebe imam danes vzrok sovražiti te!"

Plamen v očesu Mellierovem hipoma ugasne po teh Rouvenatovih besedah. Takrat ga je bil Rouvenat užugal! Posestnik spusti glavo med svoje roke.

Rouvenat zapusti sobo in stopi doli v veliko vežo. Skoro istočasno se odpro vrata in volčji ubijalec vstopi.

Dobri mož je bil videti ves upehan.

"Dober dan, gospod Pierre," reče in se odkrije, "kako se kaj imate danes?"

"Prav dobro, prijatelj, prav dobro; tako mi je, kakor sploh more biti človeku, ki se pripravlja na lep solnčni dan."

"Pa gorko bode, gospod Pierre."

"In kaj vas prinaša že tako zgodaj sem, Jean Renaud?"

"Bil sem že v Fremicourtu, kjer sem imel nekaj naročiti, i na povratku sem jo udaril čez pristavo, ker sem že tako vajen!"

"To je lepo od vas, ljubi Renaud, da ne pozabite svojih prijateljev!"

"Če imam sploh kak pregrešek, gospod Pierre, izvestno nisem nehvaležen".

"To je res! Hočete izpiti kapljico vina?"

"Ne, hvala; prezgodaj je še! Rajše nič!"

"Kaj dobrega se sliši v Fremicourtu?"

"Nič, prav nič, gospod Pierre, prav nasprotno!"

Rouvenat ni mogel zakriti razburjenja..

"Kako, nasprotno? Kaj hočete reči s tem?"

"Vi torej še ne veste?"

"Kaj pa?"

"Občina je jako razburjena!"

"Kaj se je zgodilo?"

"O, velika nesreča!"

"Je li kaj pogorelo?"

"O, še nekaj strašnejšega!"

"Plašite me, Jean Renaud!"

"Nekaj strašnega je, gospod Pierre!"

"Pa kaj se je zgodilo, pravzaprav?"

"Zlodejstvo! Grdo zlodejstvo se je zgodilo ponoči!"

"V Fremicourtu?"

"Ne, na deželni cesti, četrt ure od tukaj, pred kamenitim mostom — strašno, gospod Piere. Ubog mlad človek je bil ubit!"

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Iz slovanske preteklosti in sedanjosti

—: Spisal Dr. Ernest Turk :—

(Nadaljevanje.)

Tako je vsaka novo osvojena zemlja dobila po nekaj desetletjih ruski značaj in rusko obeležje Rus je rojen kolonizator in zato je lahko zavzel ogromna prostranstva in zago spodoval nad njimi. Ta prostranstva, ki predstavljajo ruski imperij, tvorijo tudi v zemljepisnem pogledu celoto. Os države je Uralski hrbet in na zapadu tega gorovja leže gosto naseljene pokrajine ruskega življa, na vzhodu pa je ruskim množicam odprt nepregleden prostor raznih življenjskih možnosti. Dela na obeh straneh osi se izpopolnjujeta in družita v harmonično celoto. Britanski imperij, ki meri 40,000 kv. kilometrov in ima okrog 470 milijonov prebivalcev, je sicer največji kolonialni imperij tako po številu prebivalstva kakor po obsegu ozemlja, toda kolonialna posest tega imperija, sestavljena iz najrazličnejših ras, kultur in ver, je raztresena po vseh kontinentih in predstavlja politično tvorbo, ki se lahko v kakem trenutku razsuje v številne sestavne dele.

Napram obširnosti rusko slovanskega življenjskega prostora je ozemlje ostalih Slovanov razmeroma majhno. Jugoslavija in Bolgarija imata skupno površino 350,688 kv. km. Na tej površini živi 22 milijonov Jugoslovanov.

Po površini prekašata Jugoslavija in Bolgarija skupaj Veliko Britanijo. Nemčija pa danes ima s priključenim ozemljem Avstrije in Sudetov skupaj s Češko in Moravsko nad 630,000 kv. km in je torej po površini tudi le za 80 odstotkov večja nego Jugoslavija in Bolgarija skupaj. Jugoslavija in Bolgarija nudita vsekakor še dovolj življenjskega prostora za naglo rastoče število prebivalcev in lahko postaneta tesno združeni, vodilna sila v jugovzhodni Evropi.

Slovani pa prebivajo tudi v tujih državah: v Nemčiji, Italiji, Madžarski, Grčiji in Rumuniji Ako to upoštevamo, potem obsega vse v Evropi s Slovani naseljeno ozemlje površino, ki meri 5,500,000 kv. km, tedaj polovico Evrope.

Evropa se deli v tri glavne narodnostne skupine, katere tvorijo: Slovani, Germani in Romani. Vsakih je bilo približno 33 odstotkov. Sedaj je Romanov 24 odst. Germanov 30 odstt. Slovanov pa 46 odst. Ako se bomo Slovani množili s to silo še naprej, nas bo v 50 letih več kot Romanov in Germanov skupaj.

Najštevilnejši germanski narod so Nemci, vendar ima nemški narod navzlic vsem populacijskim ukrepom letno 165 tisoč rojstev premalo, če se hoče obdržati na isti višini. V predmonakovski Nemčiji se je leta 1937 rodilo 1,340,000 otrok v še enkrat manjši Poljski pa 918,000 dočim je Jugoslavija s svojimi 15 milijoni prebivalcev izkazala 435,000 novorojencev. Tako tvorijo tudi Jugoslovani vejo slovanstva, kar dokazuje tudi število prebivalstva. Ob nastanku je štela naša država samo 11,600,000 prebivalcev, l. 1923 12,500,000, leta 1928 že 13,500,000, leta 1933 14,500,000, leta 1938 15630,000. Toda na našem ozemlju je še dovolj prostora in kruha da rastemo naprej v krepko silo na Balkanu in Jadranu. Prav tako pa se je pomnožilo tudi prebivalstvo Rusije.

Prirodni prirastek ruskega prebivalstva znaša letno 2.35 odstotka. Rusi so torej v srečnem položaju, da svoj prirodni prirastek lahko računajo v odstotkih, dočim se zapadni narodi morajo zadovoljevati z odtisočki pri svojih računih. Poljaki, Slovaki in Jugoslovani takisto dosegajo še prirastek, ki se da izraziti v odstotkih. Angleži, Nemci, Francozi in ogromna večina drugih evropskih narodov pa se morajo zadovoljiti s promili.

Leta 1920 je imela Rusija 134 milijonov prebivalcev, naslednje leto pa se je to število znižalo celo na 133 milijonov. Vzrok temu so bile neugodne življenjske razmere, v katere je Rusija zapadla po svetovni in državljanski vojni. Leta 1923 pa je nastopil prelom in se je stanje začelo izboljševati. Štetje leta 1926 je naštelo že 147 milijonov, štetje leta 1931 pa 161 milijonov duš, poznejših podatkov pa sovjetska vlada ni objavlja, ker smatra, da spadajo ugotovitve ljudskega štetja med vojaške tajnosti in bi se po številu prebivalstva lahko sklepalo, koliko mož more spraviti na noge sovjetska narodna obramba. Toda kljub temu lahko ugotovimo, koliko prebivalcev šteje današnja Rusija, ako vzamem za temelj gori navedeni prirodni prirastek 2.35 odstotka letno. Na tej osnovi je dosegla Rusija leta 1935 170 milijonov prebivalcev — pri štetju leta 1940 pa so morali našteti preko 180 milijonov ljudi Ogromna rodnost ruskega naroda, ki je pred vojno znašala 42 rojstev na 1000 ljudi, se je sicer nekoliko znižala, zato pa je močno nazadovala številka umrljivosti. Pred vsem se je neprimerno znižala umrljivost otrok in zato se je pričel dvigati odstotek prirodnega prirastka. Ako bo ostal ta vsaj še deset let na sedanji višini, bo Rusija čez nekaj let dosegla 200 milijonov prebivalcev

Jasno je torej, da je biološka sila Slovanov izredno jaka in narodi z jako biološko silo prestanejo vse viharje. Slovanom še davno ne preti pogin, ker močno raste njihova populacija in imajo slovanski narodi v sebi dovolj življenjske sile, ki je najboljše jamstvo za lepšo bodočnost. Slovani imajo dovolj življenjskega prostora, zato niso osvajalci, hočejo pa ohraniti za sebe in svoje potomce to, kar imajo in pridobiti nazaj tisto, kar jim je bilo oropanega. Vsi poizkusi sovražnikov da bi zatrli elementarno moč slovanstva, so brezplodni, kajti Slovani imajo ogromno zdravo telo in rast slovanstva je taka da je ne morejo zatreti ne plini, ne tanki in tudi ne letala. Res je, da so Slovani v srednji Evropi v teku težkih bojev srednjega in novega veka izgubili mnogo svojih nekdanjih ttal, toda na drugi strani si je slovanski življ osvojil toliko življenjskega prostora, da zanj še dolgo ne bo stiske, ki jo občutijo mnogi neslovanski narodi

Danes se Slovan vzpenja na Golgoto zla in na Golgoto novega vstajenja, ko bo prinesel človeštvu svobodo, bratstvo in enakopravnost. Sloveči francoski mislec Ernest Renan je zapisal: "Bodočnost bo pokazala, kaj bo dal človeštvu veliki slovanski genij z njegovo plamtečo vero, z njegovo bistro umnostjo, z njegovim izredno globoko filozofskim gledanjem na življenje in smrt, z njegovim živim mučeništvom in z njegovo neutešljivo težnjo po najvišjih idealih človeštva."

Znani nemški književnik in mislec Herder pa je napovedal: "Slovanstvu je usojeno da bo izreklo zadnjo besedo v borbi za napredek človeštva."

Profesor Schubart je napisal: "Anglež hoče svet kot tovarno, Nemec kot kasarno, Rus kot svetišče Francoz kot salon — Anglež hoče plen, Francoz slavo, Nemec moč, Rus žrtev — Anglež hoče od človeka zaslužiti, Francoz mu hoče ugajati, Nemec poveljevati, le Rus noče ničesar. On noče izrabljati svojega bližnjega kot sredstvo sebi v korist. To je središče ruskega bratovstva, ki je evangelij bodočnosti."

Prav tako mislijo tudi drugi nepristranski tuji opazovalci in misleci z ugotovitvijo, da bodočnost vendarle neizbežno pripada Slovanom. Zato proč s temnimi slutnjami, čeprav je sedanjost slovanstva tužna in nevesela, pogumno glejmo naprej in pripravljajmo se na zmagoviti pohod Slovanstva v duhu medsebojne sloge, vzajemne pomoči in slovanske samozavesti Stari greh Slovanov je nesloga in ta mora izginiti, da se bo potem zgodilo, kakor je zapel naš pesnik Prešeren v "Krstu pri Savici":

"Največ sveta otrokom sliši Slave!" In ne samo, da Slovanu sliši največ sveta, on mora in bo postal tudi gospodar tega sveta!

— — —

KONEC

NABIRAJTE KNJIGE.

V raznih vojaških taboriščih tako v Ameriki kot po drugih deželah je mnogo Slovencev, ki so prisiljeno služili v italijanski ali nemški armadi in so bili ujeti ali na italijanski ali na ruski fronti. Vsi bi radi brali slovenske knjige, povesti, romane, itd. Vojaški kurat je tudi naprosil za molitvenike, ker ujetniki žele tudi te imeti.

Kdor ima tedaj kak že rabljen molitvenik, ali kako knjigo, ki jo je prebral, pa je ne potrebuje več, naj pošlje na naslov: Rev Pij Petrič, 62 St. Marks Place, New York. Knjige, četudi obrabljene, pa ne smejo biti raztrgane, temveč cele.

Mislite na te reveže, ki žive po vojaških taboriščih in bi radi imeli knjige v slovenskem jeziku ter pošljite, kar imate in več ne rabite!

so vključene sledeče slovenske pesmi:

SLOVENSKA LIRA" "AMERIŠKA

V PESMARICI

1. Poletnica — moški zbor z baritonom samospevom
2. Pozdrav — moški zbor
3. Lahko noč — moški zbor
4. Otoški zvon — mešani zbor
5. Pomladanska — mešani zbor, z baritonom samospevom
6. Lira I. — za solo speve, moški in mešani zbor
7. Lira II. — za mešani zbor
8. Atlantski odmevi — za moški in ženski zbor, z baritonom samospevom
9. Kantata iz psalma 126 — moški zbor
10. Soči — za samospeve, mešani zbor in spremljevanjem glasovira
11. Psalm 29 — za samospeve, mešani zbor in spremljevanje glasovira ali orgel

CENA SAMO

50 centov

KOMAD

To so koncertne pesmi za moške in mešane zbore, katere je uglasbil in v samozalžbi izdal MATEJ L. HOLMAR, organist in pevovodja pri sv. Vidu, Cleveland, Ohio, 1923.

Naročite to zbirko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBL. COMPANY
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

Podprite napad! — Kupujte bonde Vojnega posojila.

NOVA IZDAJA
Hammondov SVETOVNI ATLAS

V njem najdete zemljevide vsega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti današnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.

Cena 50 centov

Naročite pri: "GLAS NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

KNJIGARNA
Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street — New York City

Razprodaja KNJIG

po 50 centov komad.

IZDALA SPLOŠNA KNJIŽNICA

1 Domače živali — Spisal Damir Feigel

2 Kreutzerjeva sonata — Spisal L. N. Tolstoj

3 Andrej Ternovc — Spisal Ivan Albreht

6 Preganjanje indijanskih misijonarjev — Spisal Josip Spillman

8 Pravljice — Zapisal H. Majar

10 Dedek je pravil — Spisal Julij Slapšak

12 Frank Baron Trenk — Po raznih virih napisal Gjuro Pandurič

13 Pariški zlatar — Poslovenil Silvester K.

16 Spisi Krištofa Smida — Poslovenil P. F. Hrovat

18 Mladim srcem — Drugi zvezek. Zbirka za slovensko mladino. Spisal Ksaver Meško

19 Tokraj in onkraj Sotle — Spisal Fridolin Zolna

22 Balade in romance — Spisal A. Aškerc

23 Zbrani spisi za mladino — Spisal Engelbert Gangl

24 Andersonove pripovedke za mladino — Priredila Utva

14 Pravljice in pripovedke za mladino — Spisal Silvester Košutnik

15 Suneški invalid — Spisal Silvester Košutnik

17 Vojnimir ali poganstvo in krst — Spisal Josip Ogrinec

25 Duhovni boj — (Izdala družba sv. Mohorja) L. Skupoli

26 Denar — Dr. Karl Englis — Poslovenil Dr. Albin Ogris

IGRE

28 Magda — (Igra) — Alojzij Remec

29 Peterčkove poslednje sanje — (Igra) — Pavel Golin

30 Potopljeni zvon — (Igra) — Gerhart Hauptmann

31 Revizor — (Igra) — Nikolaj Vasiljevič

32 Spodobni ljudje — (Igra) — L. Lipovec

33 Črne maske — (Igra) — L. Andrejev

34 Antingone — (Igra) Poslovenil C. Golar

Edini vojni bond, za katerega vam bo žal, je oni, ki ga niste kupili!

36 Sveti Just — (Igra) — Spisal dr. F. Petronio

37 Fabiola in Neža — (Igra) — Poslovenil J. Podbevšek

38 Tončkove sanje na Miklavžev večer — (Igra) — J. Erbežnik in F. Roje

☞Ker je zaloga teh knjig zelo omejena, je pri naročilu priporočljivo omeniti več zbirk, da nam bo na ta način mogoče vsakega zadovoljiti.